

A

aba (I)

1. isim, halk ağzında Abla.
2. isim, halk ağzında Anne.

abla

(a'bla)

1. isim Bir kimsenin kendisinden büyük olan kız kardeşi.
2. isim Büyük kız kardeş gibi saygı ve sevgi gösterilen kız veya kadın:
"Hatırda kalan şey değişmez zamanla / Ne vefalı komşumuzdun sen Fahriye Abla" - Ahmet Muhip Dranas
3. isim, teklifsiz konuşmada Erkeklerin kız veya kadınlara seslenirken söyledikleri söz.

ablalık, -ğı

isim Abla olma durumu.

ablalık etmek

abla gibi yakın ve koruyucu davranışlarda bulunmak.

acuze

isim, (acu:ze), Arapça 'acūze

Huysuz, yaşlı kadın:

"Korkunç bir acuze onu kucaklamaya çalışıyordu." - Hüseyin Cahit Yalçın

açık giyim

isim

Kadın giyiminin kolları, göğsü veya sırtı açıkta bırakan biçimi, dekolte.

açık giyimli

sıfat

dekolte.

açılıp saçılmak

1. kadın açık saçık giyinmeye başlamak.
2. kadın eskisine göre ölçüsüz davranışlarda bulunmaya başlamak.

afet

(a:fet), Arapça āfet

isim, mecaz Güzelliği ile insanı şaşkına çeviren, aklını başından alan kadın:

"Gül yüzlü bir afetti ki her busesi lale." - Yahya Kemal Beyatlı

afife

sıfat, eskimiş, (afi:fe), Arapça 'afife

İffetli (kadın).

ahretlik, -ğı

1. isim Ahret kardeşi olan kadınlardan her biri:
"Yerine oturmadı, ahretlik teyzenin getirdiği çayı da ayakta içiyordu." - Tarık Buğra
2. sıfat Öbür dünyada karşılığı görüleceğine inanarak yapılan (iş veya iyilik).
3. isim, halk ağzında Besleme kız, beslek.

ahu

(a:hu), Farsça āhū

1. isim, hayvan bilimi Ceylan.
2. sıfat, mecaz Güzel, ince, zarif (kadın).

ahu gözlü

sıfat, mecaz

Gözleri çok güzel olan (kadın).

ahu parçası

sıfat, mecaz

Çok güzel, çekici (kadın):

"Benim gibi bir ahu parçası doğuran anaya da aşk olsun." - Memduh Şevket Esendal

aile

(a:ile), Arapça 'a`ile

1. isim, toplum bilimi Evlilik ve kan bağına dayanan, karı, koca, çocuklar, kardeşler arasındaki ilişkilerin oluşturduğu toplum içindeki en küçük birlik:
"Birbirlerine nasıl tutkun, yangın bir aile olduklarını sayıp döktü." - Lâtife Tekin
2. isim Aynı soydan gelen veya aralarında akrabalık ilişkileri bulunan kimselerin tümü:
"Kendilerinin hangi asil aileye mensup olduklarını bilmiyorum." - Nazım Hikmet
3. isim Birlikte oturan hısımlar ve yakınların tümü.
4. isim, halk ağzında Eş, karı.
5. isim Aynı gaye üzerinde anlaşılan ve birlikte çalışan kimselerin bütünü.
6. isim Temel niteliği bir olan dil, hayvan veya bitki topluluğu, familya.

anaçlaşma

isim

Anaçlaşmak durumu.

anaçlaşmak

nesnesiz

Anaç duruma gelmek.

anaçlık, -ğı

isim

Anaç olma durumu.

anaerki

isim, toplum bilimi

Soyda temel olarak anayı alan ve ailede çocukları ana soyuna mal eden ilkel bir toplum düzeni.

anaerkil

sıfat, toplum bilimi, (ana'erkil)

Anaerki temeline dayanan, maderşahi, matriarkal.

anaerkillik, -ği

1. isim Kadının üstünlüğüne dayalı toplumsal örgütlenme düzeni, maderşahilik.
2. isim Ananın egemen olduğu aile hayatı.

ana kadın

isim

Bir ailede veya bir toplulukta en çok saygı gösterilen kadın:

"Alınanları hep kolladım. Bana ne yahu! Ana kadın olmak hep bana mı düşecek?" - Nezihe Meriç

ana kraliçe

1. isim Kralın annesi.
2. isim, hayvan bilimi Arı beyi.

ana kucağı

1. isim Bebeği yatırmak veya uyutmak için kullanılan, kendiliğinden sallanan bir tür araç.
2. isim, mecaz Annenin şefkati, sevecenliği.

analık, -ğı

1. isim Anne olma durumu:

"Yazarların analığa ve analarına yaklaşımları da çeşitlidir doğallıkla." - Adalet Ağaoğlu

2. isim Anne olma duygusu.
3. isim Anne yerini tutan veya anne kadar yakınlık gösteren kadın.
4. isim Anaca davranış.
5. isim, halk ağzında Üvey ana:

"Benim analığımın yetiştiği konak da çok çok büyükmüş." - Refik Halit Karay

ana yarısı

isim, mecaz

Teyze.

ana yüreği

isim, mecaz

Annelik duygusu, ana sevecenliği.

anne

1. isim Çocuğu olan kadın, ana, valide, kocakarı, mader, nene, aba.
2. isim Yavrusu olan dişi hayvan.

anneanne

isim, (anne'anne)

Annenin annesi:

"Cumartesi sabahı olduğu gibi gene ailecek oturmaya gitmişlerdi anneannesine." - Elif Şafak

anneannelik, -ğı

1. isim Anneanne olma durumu.
2. isim Anneanneye yakışan davranış.

aşermek

nesnesiz

Hamilelikte bazı yiyeceklere karşı aşırı düşkünlük göstermek, çok arzulamak veya nefret etmek, tiksilmek.

ayol

ünlem, teklifsiz konuşmada, (a'yol)

Genellikle kadınların kullandığı bir seslenme sözü:

"Ayol, bu kaçınıcı duruş?" - Reşat Nuri Güntekin

ay parçası

sıfat, mecaz

Çok güzel (kadın veya kız).

B

babasının kızı

her yönüyle babasına benzeyen kız çocuğu.

babaanne

isim, (baba'anne)

Babanın annesi:

"Babaannem özel bir kadındı. Anlatılmaya değer." - Ayla Kutlu

babaannelik, -ği

1. isim Babaanne olma durumu.
2. isim Babaanneye yakışan davranış.

bacı

1. isim Kız kardeş:

"Bizim bacınınsa yüzü kireç kesildi." - Halikarnas Balıkcısı

2. isim Bir evde uzun zaman çalışmış yaşlı kadınlara verilen unvan:

"Tam o sırada içeri Habeş bir bacı girdi." - Burhan Felek

3. isim, halk ağzında Büyük kız kardeş, abla.

4. isim, eskimiş Tarikat şeyhlerinin karısı.

5. ünlem Kadınlara söylenen bir seslenme sözü.

bacılık, -ğı

1. isim Bacı olma durumu.
2. isim Bacı kadar sevilen kadın.

baldız

isim

Erkeğe göre eşinin kız kardeşi:

"Eve işçi, aşçı tutmam, kaynana, baldız istemem. Bir Köroğlu bir Ayvaz." - Memduh Şevket Esendal

balerin

isim, Fransızca ballerine

Bale yapan bayan sanatçı:

"Büyük balerinler gibi tülден, kısa bir fistanı var." - Hüseyin Cahit Yalçın

balerinlik, -ği

1. isim Balerin olma durumu.
2. isim Balerinin işi.

basmacı

isim Bohça ile köylerde eşya satan kadın, bohçacı.

başını toplamak

kadın, saçını toplayıp başına bir çekidüzen vermek.

başaktris

isim, sinema, tiyatro, (ba'şaktris), Türkçe baş + Fransızca actrice

Başoyuncu (kadın).

başbayan

isim, (ba'şbayan)

Devlet büyüklerinin eşi.

başörtü

isim, (ba'şörtü)

Başörtüsü:

"Hanımlar gene bir örnek yeldirme giymişler, bir örnek başörtü örtmüşler." - Sermet Muhtar Alus

başörtülü

sıfat

Başını başörtüsü ile örtmüş olan (kadın):

"Beyaz başörtülü hanımlar, hep büyük iyilik yükü taşıyorlar gibi ağır ve yavaşlar." – Abdülhak Şinasi Hisar

başörtülülük, -ğü

isim

Başörtülü olma durumu.

başörtüsü

isim

Kadınların saçlarını örtmek için kullandıkları örtü, başörtü, bürgü, eşarp, örtme, leçek:

"Kalın bir Doğu maşlahı giymiş, işlemeli beyaz bir başörtüsü örtmüştü." - Aka Gündüz

bayan

1. isim Kadınların ad veya soyadlarının önüne getirilen saygı sözü:

Bayan İnci.

2. isim Kadın:

Bir bayan geldi.

3. isim Eş, karı:

"Süleyman Bolluk da bayanın sımsıkı koluna girmişti." - Halide Edip Adıvar

4. ünlem Kadınlara bir seslenme sözü:

Bayan! Kimi aradınız?

bel kemeri

isim

Elbise üzerinden bele dolayarak bir toka ile tutturulan, deri, kumaş veya metalden yapılan özel bağ, bel bağı.

berdel

isim, halk ağzında

Ailenin kız ve erkek çocuğunun diğer ailenin kız ve erkek çocuğuyla karşılıklı olarak aynı zamanda evlendirilmesi.

besleme kız

isim

Besleme:

"Besleme kız utandı, bütün kanı yüzüne çıktı, hemen ayağa kalktı." - Memduh Şevket Esendal

bikini

isim, Fransızca bikini

Deniz, göl, havuz vb. yerlere girerken veya güneşlenirken giyilen, iki parçadan oluşan kadın giysisi.

bilim kadını

isim

Bilim adamı.

bir köşeye oturmak

gelin olmak, evlenmek.

bluz

isim, (l ince okunur), Fransızca blouse

Vücutun üst bölümüne giyilen, genellikle ince kumaştan yapılan veya iplikten örülen kadın giysisi:

"Sarı renkte incecik bir örme bluz giymiş." - Refik Halit Karay

bohçacı

isim

Bohçacı kadın.

bohçacı kadın

isim

Gezerek bohça içinde dokuma eşya satan kadın, bohçacı:

"Bir bohçacı kadın gelmiş, beni sormuş, görmek istemiş." - Sermet Muhtar Alus

boyalı

sıfat Yüzünü çok boyamış olan, makyajlı (kadın):

"İşte o dakikadan itibaren onun boyalı dudaklarından, yapma sarı saçlarından nefret ediyordum." - Ahmet Hikmet Müftüoğlu

boyasız

sıfat Yüzünü boyamamış olan, makyajsız (kadın):

"Şu kadını düzgünsüz, boyasız bir hâlde yakından bir görsem." - Osman Cemal Kaygılı

büyükana

isim, halk ağzında, (büyü'kana)

Büyükanne.

büyükanne

isim, (büyü'kanne)

Nine:

"Büyükannem yeni dansları eski kabakçı Arapların oyunu kadar bile güzel bulmuyor." -

Hüseyin Rahmi Gürpınar

büyükannelik, -ği

isim, (büyü'kannelik)

Ninelik.

büyük hanım

isim

Aile içinde saygın yeri olan ve sözü geçen yaşlı kadın:

"Bir kandil günü öteki bölükteki büyük hanımın elini öpmeye gitmişim." - Burhan Felek

C

cadaloz

1. sıfat Çok konuşan, huysuz ve şirret (kadın).
2. sıfat Çirkin, yaşlı (kadın).

cadalozluk, -ğu

isim

Cadaloz olma durumu.

cadalozlaşma

isim

Cadalozlaşmak işi.

cadalozlaşmak

nesnesiz

Cadaloz gibi davranmak.

cadı

Farsça cādū

isim, mecaz Kötülük yaparak başkalarına zarar veren kadın:

"Uzaktan bakıldığında, asabi ve çirkin bir cadıyı andırıyordu." - Ayşe Kulin

cadı gibi

saçı başı dağınık, tırnakları uzun ve pis (kadın).

cadılaşmak

nesnesiz Kadın huysuzlaşmak.

canan

(ca:na:nı), Farsça cānān

1. isim Gönülden sevilen, gönül verilmiş olan kadın, sevgili:

"Canı canan dilemiş vermemek olmaz ey dil!" - Fuzuli

2. isim, eskimiş Tasavvufta Tanrı:

"Yunus ver canını Hak yoluna / Can vermeyince canan bulunmaz" - Yunus Emre

cariye

isim, eskimiş, (ca:riye), Arapça cāriye

Yabancı ülkelerden kaçırılıp özgürlükten yoksun bırakılan, alınıp satılabilen, her konuda efendisinin isteklerine bağlı bulunan genç kadın, halayık:

"Ben, dedi, zevce ile cariye arasındaki farkı hâlâ anlamış değilim." - Peyami Safa

cemile

(cemi:le), Arapça cemīle

sıfat, eskimiş Güzel (kadın).

cır cır

1. isim Kaynana zırlıtısı.

2. isim, halk ağzında İshal.

3. sıfat Geveze.

4. zarf Durup dinlenmeden ince ve usandırıcı bir ses çıkararak.

cicianne

(cici'anne)

1. isim Bazı çocukların, büyükannelerine veya o yaştaki kadın yakınlarına verdikleri ad.

2. isim Üvey anne.

Ç

çarşaf

Farsça çāder + şeb

1. isim Yatağın üstüne serilen veya yorgan kaplanan bez örtü:

"Adam, üstü beyaz bir çarşafı örtülü sedyeyi dışarı doğru çekiyor." - Ahmet Ümit

2. isim, eskimiş Kadınların kullandığı ve baştan örtülen, pelerinli, eteklikli sokak giysisi:

"Çabucak yatak odasına koştu, çarşafını giydi." - Peyami Safa

çarşafa girmek

isim

çarşaf giymeye başlamak.

çarşafı

1. sıfat Üzerinde çarşaf olan.

2. sıfat Çarşaf giymiş olan (kimse):

"Türk Ocağının en ileri adımlarından biri, çarşafı hanımı piyano çalmak için sahneye çıkarmak olmuştur." - Falih Rıfkı Atay

çarşafsız

1. sıfat Üzerinde çarşaf olmayan.

2. sıfat Çarşaf giymemiş olan.

çarşamba karısı

1. isim, mecaz Saçı başı karmakarışık, üstü başı özensiz kadın.

2. isim, mecaz Alkarısı.

çeyizci

isim

Çeyiz hazırlayan veya satan kimse.

çeyizli

sıfat

Çeyizi olan.

çeyizlik, -ği

1. isim Çeyiz eşyası:

"Obanın kızları geceyi gündüze katmışlar, çeyizlikler hazırlamışlardı." - Yaşar Kemal

2. sıfat Çeyiz olarak hazırlanan, çeyiz için ayrılan:

"Kızımın çeyizlik altınları onlar." - Necip Fazıl Kısakürek

çeyizsiz

sıfat

Çeyizi olmayan.

çırak çıkarmak

1. bir kimseyi beklediğinden az bir kazançla ortaklıktan uzaklaştırmak.

2. eskimiş cariye veya odalıkların saray, konak, köşk vb. büyük yerlerde yıllarca hizmet ettikten

sonra evlenmelerine veya o yerlerden ayrılmalarına izin vermek.

çıtçıt

isim Kadınların saçlarını daha uzun göstermek için taktıkları ek saç.

D

dadı

isim, Farsça dādū

Evlerde çocuğa bakan kimse, daye:

"Çocuk iken arife gecesi validemiz, dadılarımız bizi erken yatmaya mecbur ederlerdi." –

Ahmet Hikmet Müftüoğlu

dadılı

sıfat

Dadısı olan.

dadılık, -ğı

isim

Dadının yaptığı iş.

dam (II)

Fransızca dame

1. isim Dansta kavalyenin eşi:

"Erkeklerin kimi damlarının elinden, kimi kolundan, kimi de hafifçe omzundan tutmuş, geliyorlardı." - Çetin Altan

2. isim İskambil kâğıtlarında kız.

dansöz

isim, Fransızca danseuse

Dans etmeyi meslek edinmiş kadın.

dansözlük, -ğü

isim

Dansözün işi veya mesleği.

daye

isim, eskimiş, (da:ye), Farsça dāye

dadı.

dayı kızı

isim

Dayımın kızı:

"Bizim dayı kızları çok şımarıktır." - Halide Edip Adıvar

deniz kızı

isim

Denize yakın kayalıklar üzerinde şarkı söyleyen, başı ve göğsü kadın biçiminde, belden aşağısı balık kuyruklu olduğu varsayılan doğaüstü yaratık.

dilber

isim, Farsça dilber

Alımlı, güzel kadın:

"Ala gözlü nazlı dilber / Koma beni el yerine" – Karacaoğlan

dişi

isim Kadın.

dişilik, -ği

1. isim Dişi cinsten olma durumu:

"Ne istediğini bilen iradeli bir kişiliği ve dişiliği vardı." - Haldun Taner

2. isim Cinselliğin özelliklerini ön plana çıkarma ve bundan yararlanma durumu.

doğum izni

isim

Çalışan kadınlara doğum öncesi başlayıp doğumdan sonraki belli bir süreye kadar verilen yasal izin.

doğum sancısı

1. isim Doğum yaparken duyulan sancı.
2. isim, mecaz Yeni bir duruma geçilirken çekilen zorluklar.

doğurmak

1. -i, nesnesiz Yavru dünyaya getirmek, doğum yapmak:

"Bir kadın tarlada doğuruyor, bir kadın hastanede doğuramıyor." - Sait Faik Abasıyanık

2. -i, nesnesiz, mecaz Ortaya çıkmasına yol açmak, sebep olmak:

"Bir kıvılcım isyan havası doğuruyor ve zor önlemlerin alınmasına yol açıyor." - Ayla Kutlu

duvak, -ğı

1. isim Gelinin başını, bazen de yüzünü örten dantel veya tül den örtü.
2. isim, halk ağzında Küp, tandır, baca vb.nin taş veya topraktan yapılmış kapağı.
3. isim, halk ağzında Yeni doğan bazı bebeklerin doğduğu zaman başlarını çevreleyen zar.

duvaklanmak

1. nesnesiz Duvak örtünmek.
2. nesnesiz, mecaz Gelin olmak.

E

ebe

1. isim Doğum işini yaptıran kadın:

"Babam ebe bulmaya koştu." - Ayla Kutlu

2. isim, halk ağzında Büyükanne, nine.

ece

1. isim Kraliçe.
2. isim Güzel kadın:

"Dün Sirkeci istasyonunu görmeliydiniz, eceviz geldi." - Falih Rıfkı Atay

eksik etek, -ği

isim, mecaz

Kadın.

elkızı

(e'lkızı)

1. isim Gelin.
2. isim Kadın, eş.

elti

isim

Kadına göre kocasının erkek kardeşlerinin eşlerinden her biri.

F

far (II)

isim, Fransızca fard

Kadınların süs için göz kapaklarına sürdükleri çeşitli renkte boya, düzgün:

"Uzun ve kıvrırcık kirpiklerini göz kapaklarına kadar sürdüğü farla boyadı." - Cahit Uçuk

feminen

sıfat, Fransızca féminin

Kadınsı.

feminist

isim, Fransızca féministe

Feminizm yanlısı kimse veya görüş:

"Ayrıntılarda görüş farklılıklarımız olsa da temelde feministlerden yanayım." - Refik Erduran

feminizm

isim, toplum bilimi, Fransızca féminisme

fettan

Arapça fettān

1. sıfat, eskimiş Fitneci, karıştırıcı.

2. sıfat, eskimiş, mecaz Gönül ayartıcı, cilveli:

"Avuç avuç bu fettan kadına para dökerler de doktora on kuruş vermeyi çok görürler." - Etem

İzzet Benice

fettane

sıfat, eskimiş, (fetta:ne), Arapça fettāne

Cilveli, gönül alıcı (kadın):

"O öyle bir fettanedir ki pisliği, rüküşlüğü bile yakışır haspaya ... güzelliğine, inceliğine halel getirmez." - Haldun Taner

fıkırdak

sıfat

Cilveli, oynak (kadın, kız).

fıkırdaklık, -ğı

isim

Fıkırdak olma durumu.

fıkırdama

isim

Fıkırdamak işi.

fıkırdamak

1. nesnesiz Fıkır fıkır kaynamak.

2. nesnesiz, mecaz Cilvelenmek:

"Ben kapıdan çıkarken iki genç fıkırdayarak arkamdan bakıyor." - Yusuf Ziya Ortaç

fingirdek

sıfat

Aşırı derecede oynak ve kırtkan, cilveli (kadın).

fondöten

isim, Fransızca fond de teint

Cildi pürüzsüz göstermesi, renk vermesi için yüze sürülen yarı sıvı veya boyalı krem, düzgün.

G

gebe

1. sıfat Karnında yavru bulunan (kadın veya hayvan), yüklü, hamile, iki canlı, ayılı:
Gebe kadın. Gebe inek.

2. sıfat, tıp İçinde oğulcuk veya dölüt bulunan (döl yatağı)

gebelik, -ği

1. isim Gebe olma durumu, hamilelik.
2. isim Döllenme ile doğum arasında geçen süre.
3. isim, mecaz Minnet altında kalma.

gebelik testi

isim, tıp

Bir kadının gebe olup olmadığının belirlenmesi için yapılan işlem.

gelin

1. isim Evlenmek için hazırlanmış, süslenmiş kız veya yeni evlenmiş kadın.
2. isim Aileye evlenme yoluyla girmiş olan kadın.

gelin almak

1. erkeğe bir eş bulmak.
2. gelini babasının evinden özel bir törenle alıp damadın evine götürmek.

gelin eşikte, oğlan beşikte

`bir eve gelin gelir gelmez bebek hazırlıklarına başlamak gerekir` anlamında kullanılan bir söz.

gelin etmek

kızı evlendirmek:

"Seni gelin edeceğiz, kılıçlı bir subayın koluna gireceksin." - Halide Edip Adıvar

gelin gibi süzülme

geline yakışır biçimde edalı, nazlı yürümek.

gelin gitmek

bir aileye, bir yere gelin olarak gitmek:

"Bin türlü dedikodu içinde ben oraya gelin gittim." - Hüseyin Rahmi Gürpınar

gelin olmak

kız, evlenmek:

"Bu küçük armağanın anlamı, günü gelince kendisi gibi telli duvaklı gelin olması için uğur getirmesi dileği idi gelinin." - Necati Cumalı

gelin yazmak

gelinin yüzünü değişik süs gereçleriyle bezemek.

gelin abla

isim, halk ağzında

Yenge.

gelin alayı

isim

Gelini damat evine götürmek için gidenlerin hepsi.

gelin alıcı

isim

Gelini götürmek için oğlanevinden gelen kimse.

gelin hamamı

1. isim Evlenecek kız için düğünden birkaç gün önce hamamda yapılan tören.
2. isim Oğlanevindeki kadınların gelini düğünün ertesi günü hamama götürerek yaptıkları tören.

gelinlik, -ği

1. isim Gelin olma durumu:

"Düğünümde bulunmazsan gelinliğim içime sinmeyecek, diyor." - Reşat Nuri Güntekin

2. isim Gelinin giysisi:

"Çalgısı, köçeği, rakısı, yemeği, gelinliği ile otomobil paralarını hep oğlanevi ödeyecekti." - Necati Cumalı

3. sıfat Gelin olma çağına gelmiş (kız).

4. sıfat Gelin için hazırlanmış.

görücülük, -ğü

isim

Görücü olma durumu:

Görücülüğe gitmek.

görücülüğe gitmek

evlenmek isteyen erkek için kız görmeye gitmek.

görümce

isim

Kadına göre kocasının kız kardeşi:

"Görümcesi onu paylıyor, o ise Kutlu'nun yüzüne bakıyordu, duymamacasına." - Nezihe Araz

görümcelik, -ği

isim

Görümce olma durumu.

görümcelik yapmak (veya etmek)

görümce, geline kötü davranmak.

görümlük, -ğü

isim Nişanlanan kıza, ilk kez görmeye gidildiğinde erkek tarafından takılan veya verilen armağan.

güzel

1. sıfat Göze ve kulağa hoş gelen, hayranlık uyandıran, çirkin karşıtı:

Güzel kız. Güzel çiçek.

Yalının en güzel odası bizimdi

güzel olmak

güzelleşmek:

"Güzel ne güzel olmuşsun / Görülmeyi görülmeyi" – Karacaoğlan

güzellik kraliçesi

isim

Vücut ölçülerine, yüz güzelliğine ve gelen kültür düzeyine göre yapılan yarışmalarda birinciliği kazanan kız.

H

hala

isim, (ha'la), Arapça hāle
Babanın kız kardeşi, bibi.

hala kızı

isim
Halanın kızı.

halalık, -ğı

1. isim Hala olma durumu, bibilik.
2. isim Halaya yakışan davranış.

halayık, -ğı

isim, Arapça ḥalā'ik
Kadın köle, cariye:
"Ailemizin emektar Arap halayıklarından biri de bize aşçılık etmekteydi." - Reşat Nuri Güntekin

halayıklı

sıfat
Halayığı olan:
"Kırk halayıklı saray yavrularına kaç senedir boya fırçası dokunmadı." - Falih Rıfkı Atay

halayıklık, -ğı

isim
Halayık olma durumu

halhal

isim, Arapça ḥalḥāl
Kadınların ayak bileklerine taktıkları bilezik:
"Vişneçürüğü ipekliden kuş tüyü yastıklara gömülmüş, şaşılacak incelikteki ayak bileklerindeki gümüş halhaller." - Attila İlhan

hamam anası

1. isim Kadınlar hamamında natırları yöneten kadın:
"Sen ise alık karı, evde, sokakta hamam anası gibi gezersin." - Hüseyin Rahmi Gürpınar
2. isim, mecaz İri yarı, güçlü ve şişman kadın.

hamam bohçası

isim
Kadınların hamama giderken çamaşırlarını veya eşyalarını koyduğu bohça.

hamile

sıfat, (ha:mile), Arapça ḥāmīle
Gebe:
"Şu arkamdaki hamile kadına bir yer arıyorum." - Burhan Felek

hamilelik, -ğı

1. isim Gebelik:
"Hele hamileliği boyunca onunla dalaşmaya hiç niyeti yoktu." - Elif Şafak
2. isim Hamile elbisesi.

haminne

isim, halk ağzında, (hami'nne)

Yaşlı ve saygı duyulan kadın:

"Haminnenin içi sıkıldı mı mutfağa girer, turşu kurardı." - Hıfzı Topuz

hanım

1. isim Kız ve kadınlara verilen unvan, bayan:

Ülker Hanım.

2. isim Kadın, eş:

"Yaptığı çiçek suyunun ilk bardağını kendi içtikten sonra ikincisini hanımına getirir." –

Hüseyin Rahmi Gürpınar

hanımefendi

isim, (hanı'mefendi)

Saygı bildirmek için kadın adlarının sonuna getirilen veya adların yerine kullanılan bir söz:

"Biz de şimdi hanımefendiyle onu konuşuyorduk." - Necip Fazıl Kısakürek

hanımefendilik, -ği

isim

Hanımefendi olma durumu ve özelliği:

"Annem ata, arabaya, kendi tabirince mansıba, mesnede, hanımefendiliğe can atan bir kadındı." - Halide Edip Adivar

hanım iğnesi

isim

Kadınlara ince el işlerinde kullandıkları iğne.

hanımlaşma

isim

Hanımlaşmak durumu.

hanımlaşmak

nesnesiz

Hanım durumuna gelmek.

hanımlık, -ğı

isim

Hanım olma durumu:

"Fakat hanımlık kısa sürdü, devlet düşkünlüğü kolay değil." - Reşat Nuri Güntekin

hanım hanımcık

1. sıfat, mecaz Oturaklı davranışları olan (kadın veya kız).

2. zarf, mecaz Oturaklı bir biçimde:

"Kaynanam rahat vermiyor ki evimde hanım hanımcık oturayım." - Salâh Bırsel

hanım hanımcıklık, -ğı

isim

Hanım hanımcık olma durumu.

haremlik, -ğı

isim

Karılık, eşlik.

haseki

Arapça hāşşe + Farsça -gi

1. isim, tarih Osmanlı Devleti'nde bir görevde eskimiş olanlara verilen unvan.
2. isim Bostancı ocağının küçük dereceli subayları.
3. isim Osmanlı sarayında karavaşlar arasından seçilen padişah gözdesi.

haseki sultan

isim, tarih

Padişahın çocuğu olan karavaş.

haspa

isim, alay yollu, şaka yollu

Kızlara, kadınlara şaka veya alay yollu söylenen bir söz:

"Haspa orada rahat durmamış." - Refik Halit Karay

haspam!

yakıştırılmayan nitelikler taşıyan kadın veya kızlar için kullanılan bir söz.

hatun

(ha:tun)

1. isim Kadın:

"Birdenbire uzun boylu, diri memeli bir hatun askerin önüne çıktı." - Sait Faik Abasıyanık

2. isim Bayan, hanım:

Emine Hatun.

3. isim Eş, zevce:

"Bizim hatun bir manifatura mağazasında tezgâhtardı." - Nazım Hikmet

4. isim, tarih Yüksek makamdaki kadınlara ve hakan eşlerine verilen unvan:

Bağdat Hatun.

hatuncuk, -ğu

1. isim Küçük hatun.

2. isim Zavallı hatun:

"Ben, adlarımı bile kedi adına benzeten ve bir süs kedisinden başka bir nesne olmayan bu hatuncuklara acıyarak bakıyordum." - Nazım Hikmet

hemşire

Farsça hemşîre

1. isim Doktor tarafından acil durumlar dışında yazılı olarak verilen tedavileri uygulamak, hastanın bakımını düzenlemek, denetlemek ve değerlendirmekle görevli ve yetkili sağlık çalışanı, şvester:

"Hemşirenin onlara ters ters bir şeyler söylediğini işitiyorum." - Ahmet Ümit

2. isim, eskimiş (hemşi:re) Kız kardeş, bacı:

"İyi tanıdığım anasına ve hemşirelerine hiçbir suretle benzemiyor." - Yahya Kemal Beyatlı

hemşirelik, -ği

1. isim Hemşirenin yaptığı iş.

2. isim Kız kardeşlik.

hizmetçi

1. isim Hizmet gören kimse.

2. isim Belli bir ücretle ev işlerini yapmak için tutulan kadın:

"Arkasından kucağı paketlerle dolu hizmetçi kızla içeri giriyorlar." - Yusuf Ziya Ortaç

İ

iş kadını

isim

Kazanç sağlamak amacıyla ticaret veya sanayiye yatırım yapan kadın.

işve

isim, Arapça 'işve

Kadınların ilgi çekmek, gönül çelmek için takındıkları hoş, aldatıcı tavır, kırıltma, naz, cilve, eda:

"Yelpaze çevrilir gibi birden dönüşleri, işveyle devriliş, saçılış, örtünüşleri..." - Yahya Kemal Beyatlı

işveli

sıfat

Nazlı, cilveli, edalı, şivekâr:

"Utangaç ve arzulu, tedirgin ve işveli, yorganı hızla açarak kaydı altına." - Çetin Altan

J

jinekolog, -ğu

isim, (1 ince okunur), Fransızca gynécologue

Kadın hastalıkları hekimi, nisaiyeci.

jinekoloji

isim, (1 ince okunur), Fransızca gynécologie

Kadın hastalıkları.

jinekolojik

sıfat, tıp, (1 ince okunur), Fransızca gynécologique

Kadın hastalıkları ile ilgili.

jüpon

isim, Fransızca jupon

İç etek.

K

kadın

1. isim Erişkin dişi insan, hatun, hatun kişi, zen:

"Yanlarında, kendileriyle ahbaplık edecek dostlar, hizmetlerine koşacak kadınlar veya erkekler görmek isterler." - Abdülhak Şinasi Hisar

2. sıfat Analık veya ev yönetimi bakımından gereken erdemleri, becerileri olan.

3. isim, mecaz Hizmetçi bayan.

4. isim, eskimiş Bayan.

kadıncağz

isim

Kendisine şefkat ve acıma duyulan kadın:

"Mazlum ve mütevekkil, kadıncağz çıkıp gitti." - Necip Fazıl Kısakürek

kadıncasına

zarf, (kadı'ncasına)

Kadıncıca.

kadıncık, -ğı

isim

Kadınlara sevgiyle yaklaşıldığını belirten bir söz.

kadın hareketi

isim, toplum bilimi

Feminizm.

kadın hastalıkları

çokluk

1. isim, tıp Kadın cinsel organlarını ve bunlarla ilgili hastalıkları inceleyen bilim dalı, nisaiye, jinekoloji.

2. isim Hastanelerde kadın hastalıkları ile ilgili bölüm.

kalık

1. sıfat, halk ağzında Kalmış, artmış.

2. sıfat, halk ağzında Eskimiş.

3. sıfat, halk ağzında Evlenme çağı geçmiş, evde kalmış (kız).

4. sıfat, halk ağzında Eksik, noksan.

kâtibe

isim, eskimiş, (kâ:tibe), Arapça kâtibe

Kadın yazman, kadın sekreter:

"Şu bizim delişmen küçük kâtibe mi?" - Reşat Nuri Güntekin

kayınvalide

isim, (kayı'nva:lide)

Kaynana.

kayınvalidelik, -ği

isim

Kayınvalide olma durumu.

kına gecesi

isim

Genellikle düğünden önceki gece kızın evinde gelinin parmaklarına kına yakılırken yapılan eğlence.

kırk hamamı

isim

Kadının lohusalıkta ilk kırk günü doldurmasından sonra temizlenmesi için hamamda yapılan özel toplantı:

"Bu kırk hamamından iki gün sonra idi, bir gece ateşler içinde uyandı." - Ercüment Ekrem Talu

kısmet kapısı

isim, mecaz Kızın evlenip gittiği yer.

kız

isim Dişi çocuk:

"Oğlu savaşın birinde şehit düştü, iki kızını da evlenip ücra yerlere gittiler." - Halikarnas

Balıkçısı

L

lohusa

isim, (lohu'sa, l ince okunur), Rumca

Yeni doğum yapmış kadın:

"Annemin lohusa yatağı, evin cepheye doğru, sonundaki ön odada idi." - Yakup Kadri Karaosmanoğlu

lokum gibi

çok güzel (kadın).

M

makyöz

isim, sinema, televizyon, Fransızca maquilleuse

İyi görüntü sağlamak, belli bir tip yaratmak veya yalnızca bazı düzeltmeler yapmak için oyuncunun yüzünde ve vücudunda yapılan boyama ve değişim yapan kadın.

manto

isim, (ma'nto), Fransızca manteau

Kadın paltosu:

"Kürklü, zarif ve epeyce pahalı bir mantoya büründüğü için kadının yüzü görünmüyordu." – Aka Gündüz

mantolu

1. sıfat Manto giymiş olan:

"Daha çok küçükken, akranlarımla oynarken, koyu kahverengi mantolu kadınları birden annem sanırdım." - Necati Cumalı

2. sıfat Mantosu olan.

mantosuz

sıfat

Mantosu olmayan:

"Şimdi gel de, bu hepsi birbirine benzeyen karı, kız kalabalığı içinde mantosuz, şapkasız nişanlımı seçebilersen seç bakalım!" - Nazım Hikmet

memure

isim, eskimiş, (me:mure), Arapça me'mûre

Bayan memur:

"Patronun, benim gibi bir memurenin nazını çekmeye ne mecburiyeti var?" - Reşat Nuri

menopoz

isim, tıp, Fransızca ménopause

Kadınlarda gebe kalma ve doğurma yeteneğinin sona ermesi, âdetten kesilme, yaş dönümü, âdetgörmezlik:

"Gençliğim ve orta yaşlılığım böyle geçtikten sonra ileri bir menopoz yaşımda kadrim azıcık bilinmiş, neye yarar?" - Selçuk Erez

menopoza girmek

1. âdetten kesilmek, doğurma özelliğini yitirmek, hayızdan nifastan kesilmek:

"Yakışmıyordu bu hafiflik çoktan menopozda girmiş bir kadına." - İnci Aral

2. mecaz âdetten kesilmek, doğurma özelliğini yitirmekten dolayı kadın bunalım içerisinde olmak.

N

namaz örtüsü

isim

Namaz kılarken kadınların başlarına örttükleri tülbent vb. kumaştan yapılan örtü, namaz bezi.

nedime

(nedi:me), Arapça nedīme

1. isim, eskimiş Hanım arkadaşı.

2. isim, eskimiş Hanım sultanın, yüksek makamda bulunan kadınların yardımcısı olan hanım.

nene

1. isim Nine.

2. isim, eskimiş Anne.

nezgep, -bi

isim

Başta takılan bürgü ve saçları tutmaya yarayan üzerinde eski Türk motifleri bulunan başlık.

nine

1. isim Torunu olan kadın, büyükanne, nene:

"Altmışlık bir ninenin evinde oda tutmuştum." - Aka Gündüz

2. isim Yaşlı kadın:

"Deminki ihtiyar nine, bu sağlam yapılı Türk evlerini, yerlilerin nasıl yaktıklarını, kendilerini şehirden nasıl kovduklarını bize anlattı." - Hamdullah Suphi Tanrıöver

3. ünlem Yaşlı kadınlar için kullanılan bir seslenme sözü.

ninelik, -ği

isim

Nine olma durumu, büyükanne.

nisa

isim, eskimiş, (nisa:), Arapça nisā

Kadın.

O

oryantal, -li

Fransızca orientale

1. sıfat Doğu medeniyeti ile ilgili, Doğu medeniyetini hatırlatan.

2. isim Genellikle Doğu ülkelerinde, kadınların tek başlarına ve yarı çıplak olarak müzik eşliğinde yaptıkları, vücut ve göbek hareketlerine dayalı dans.

3. sıfat Bu dansı yapan kadın.

Osmanlı kadını

isim, mecaz

Otoriter kadın.

Ö

öksüz anası

isim, mecaz

Yoksul ve kimsesiz olanları gözetken kadın.

P

peçe

İtalyanca pezza

1. isim, eskimiş Kadınların sokakta yüzlerine örttükleri ince siyah örtü, nikap:

"En büyük günahımız yüzümüzde bir peçe, sırtımızda bir çarşaf olması." - Aka Gündüz

2. isim, eskimiş, mecaz Maske, sır, giz:

"Bu düzme cadının peçesini kaldırmalıyız." - Hüseyin Rahmi Gürpınar

peçeleme

isim

Peçelemek işi.

peçelemek

1. -i Bir şeyi örtmek:

"Nasıl bir dirhem et bin ayıbı örterse bir kese akçe ondan da fazlasını peçeler." - Burhan Felek

2. -i Gizlemek.

3. -i Uzaktan seçilmesin diye bir şeyin üzerine ağaç dalı, çalı vb. şeyler örtmek, alalamak, kamufle etmek.

peçelenme

isim

Peçelenmek işi.

peçelenmek

nesnesiz

Peçeleme işi yapılmak.

peçeli

sıfat

Yüzünü örtmek için peçe takmış olan.

postiş

isim, Fransızca postiche

Kadınların genellikle başlarının arkasına taktıkları ek saç.

prences

Fransızca princesse

1. isim Hükümdar ailesinden olan kadın veya kızlara verilen unvan:

"Yengem, ağzındaki lokmayla beraber, prenesten hiç de iyi haberler almadığımı geveliyor." -

Yusuf Ziya Ortaç

2. isim Hükümdar karısı.

prenceslik, -ği

1. isim Prenses olma durumu.

2. isim Prensesin görevi.

R

rahibe

isim, (ra:hibe), Arapça rāhibe

Kadın rahip:

"İşgali müteakip tek mil yabancı kadınları, rahibeler ve hasta bakıcılar da dâhil, alıp götürdüler." - Refik Halit Karay

rahibelik, -ği

1. isim Rahibe olma durumu.

2. isim Rahibenin görevi.

rakibe

isim, eskimiş, (raki:be), Arapça raqībe

Kadın rakip:

"Kocalarının aşkına sahip ve hâkim olmak hususundaki mübarezede kadınlar rakibelerine nispetle pek müsait olmayan bir mevkiye bulunurlar." - Hüseyin Cahit Yalçın

rakkase

isim, eskimiş, (rakka:se), Arapça raqqāse

Raksı meslek edinmiş kadın:

"Gezegenlerin hareketleri nasıl kati bir nizam içinde cereyan ederse rakkaselerinki de öyledir."

- Mehmet Kaplan

rastık, -ğı

Farsça rāsuht

1. isim Kadınların kaşlarını veya saçlarını boyamak için sürdükleri siyah boya:

"Rastıkla, yanağındaki beni boyamayı da unutmadı." - Sermet Muhtar Alus

2. isim Sürme (II).

rastıklı

sıfat

Rastık sürülmüş olan (kaş veya saç):

rimel

isim, Fransızca rimmel

Kadınların kirpiklerini kıvırmak ve daha uzun göstermek için fırça ile sürdükleri yağlı sürme, maskara:

"Nihayet kirpiklerine de birer fırça rimel dokundurdu, onları da dikleştirdi." - Peyami Safa

rimelleme

isim

Rimellemek işi.

rimellemek

-i

Göze rimel sürmek:

"Gözlerini rimelledi." - Yusuf Ziya Ortaç

rimelli

sıfat

Rimel sürülmüş (kirpik).

rimelsiz

sıfat

Rimel sürülmemiş (kirpik).

rop, -bu

isim, Fransızca robe

Çoğu tek parça kadın giysisi:

"İlk gözüme çarpan şey pembe renkli, ince yünlü, sade bir roptu." - Peyami Safa

rüküş

sıfat, Arapça ruķşe

Gülünç bir biçimde giyinip süslenen (kadın):

"Sadece kasabanın adam çekiştirmesinden başka bir şey bilmeyen seviyesiz ve rüküş kadınlarını tenkit ediyordu." - Reşat Nuri Güntekin

rüküşlük, -ğü

isim

Rüküş olma durumu:

"O öyle bir fettanedir ki pisliğı, rüküşlüğü bile yakışır haspaya ... güzelliğine, inceliğine hael getirmez." - Haldun Taner

S**saçı uzun aklı kısa**

eskimiş

kadınları aşağılamak için kullanılan bir söz:

"Ona oğluna olduğı kadar güvenmiyor. Kız çocuğı bu, ne kadar okusa da saçı uzun aklı kısa olur, der." - Erhan Bener

sahibe

isim, eskimiş, (sa:hibe), Arapça řāhibe

Herhangi bir şey üzerinde mülkiyeti olan kadın:

"şato sahibesini ancak haftanın nihayetinde tekrar görebildim." - Nazım Hikmet

salon kadını

isim

Kadınli erkekli özel toplantılara katılan, bu gibi yerlerde nasıl davranılacağını iyi bilen ve durumuyla dikkati çeken kadın:

"Az zamanda Faika, Üsküdar'ın yoksul mahalle kızından, kendi cinsinde bir salon kadını çıkardı." - Falih Rıfkı Atay

saraylı

sıfat

Osmanlı Devleti'nde padişah sarayında bulunmuş olan (kadın):

"Fena değıl, saraya gidecek, saraylı olacak." - Halide Edip Adıvar

servi boylu

1. sıfat İnce ve uzun boylu (kız veya kadın).

2. sıfat, mecaz Sevgili.

seyyibe

sıfat, eskimiş, Arapça seyyibe

Dul (kadın).

sezaryen

isim, tıp, Fransızca césarienne

Karın ve döl yatağının kesilerek bebeğin alınmasına dayanan doğum yöntemi.

sezaryenli

sıfat

Sezaryen ameliyatı olmuş (kadın veya doğum).

süflöz

isim, tiyatro, Fransızca souffleuse

Oyunculara, rollerinde unuttukları sözleri izleyicilere duyurmadan söyleyip hatırlatan kadın.

sultan efendi

isim, tarih

Osmanlılarda padişahın kız kardeşleri ile kızlarına verilen unvan.

sultanlık, -ğı

1. isim Sultan olma durumu, padişahlık, saltanat.

2. isim Sultan sanını taşıyan bir İslam hükümdarının ülkesi:

Fas Sultanlığı.

sülün gibi

boylu boslu ve yürüyüşü güzel (kız veya kadın).

süt izni

isim

Çalışan kadına doğum yaptıktan sonra bebeğini emzirebilmesi için gün içinde kanunen verilen izin.

sütkız

isim, (sü'tkız)

Bir kadının kendi çocuğu değilken emzirdiği ve kocasıyla birlikte evlat olarak benimsediği kız çocuk:

"Siz bizim hanımefendinin ölen kocasının erkek kardeşinin sütkızı imişsiniz." - Peyami Safa

süt kuzusu

isim, hayvan bilimi Doğumdan ikinci ayın sonuna kadar olan ve ana sütü emen erkek veya dişi kuzu.

sütnine

isim, (sü'tnine)

Sütanne:

"Benim sütüm olmazsa sütnine tutarız." - Nazım Hikmet

sütninecik, -ği

isim

Sevgi duyulan sütanne:

"Bilmeyerek sütnineciğime ve kendime büyük bir fenalık etmişim." - Reşat Nuri Güntekin

Ş

şaire

isim, eskimiş, (şa:ire), Arapça şā'ire
Kadın şair.

şal

Farsça şāl

isim Kadınların omuzlarını örtmek için kullandıkları geniş atkı:

"Zil, şal ve gül. Bu bahçede raksın bütün hızı / Şevk akşamında Endülüs üç defa kırmızı" –
Yahya Kemal Beyatlı

şuh

sıfat, Farsça şūh

Neşeli ve serbest (kadın):

"O kadar oynak, o kadar şuh, o kadar cana yakın kadındı." - Yakup Kadri Karaosmanoğlu

T

telli duvaklı

sıfat

Duvakla ve telle süslenmiş olan (gelin).

tesettür

isim, Arapça tesettur

Kadınların kapalı bir biçimde giyinmesi.

tesettürlü

sıfat

Kapalı kıyafetler giyinen (kadın).

teyze

(te'yze)

1. isim Annenin kız kardeşi, ana yarıısı:

"Teyzem de çok gecikiyor, uyuyakalmışım yeniden." - Adalet Ağaoğlu

2. ünlem Anne yaşıtı kadınlara söylenen bir seslenme sözü.

U

uzun etek, -ği

1. isim Etek boyu dizin altında olan giysi, maksı.

2. sıfat, mecaz Şapşal, sallapati.

Ü

üvey ana

isim

Üvey anne:

"Üvey anası ona bir kurtarıcı gibi geldi." - Tarık Buğra

üvey anne

1. isim Öz olmayan anne, analık, üvey ana, cicianne:

"Çocukluğumun en derin, en sürekli, en ihtiraslı sevgisini bana telkin eden bu üvey annemdi."

Yakup Kadri Karaosmanoğlu

2. isim, mecaz Çocuğuna kötü davranan anne.

üvey kız

isim

Karı kocanın her birine göre öbürünün ayrı bir eşinden dünyaya gelmiş olan kız çocuk.

V

valide

isim, eskimiş, (va:lide), Arapça vālide

Anne:

"Validenizin ellerinden öper, minnettarlığımı bu vesileyle bir kere daha arz ederim." - Nazım

Hikmet

validelik, -ği

isim

Valide olma durumu:

"Kadınların umumi ve hususi vazifelerinin başında validelik vazifeleri vardır." – Atatürk

valide sultan

isim, tarih

Padişahın annesine verilen unvan.

Y

yaşmak, -ğı

1. isim, eskimiş Kadınların ferace ile birlikte kullandıkları, gözleri açıkta bırakan, ince yüz örtüsü:

"Çıka çıka, yaşmak feraceli, kazık gibi bir kadın çıktı." - Sermet Muhtar Alus

2. isim, eskimiş, halk ağzında Başla birlikte yüzü, ağzı kapatan örtü.

yazma

isim Bohça, yemeni, başörtü, yorgan vb. şeyler yapmakta kullanılan, üstüne boya ve fırça ile veya tahta kalıplarla desen yapılmış bez

yenge

1. isim Bir kimsenin kardeşinin, dayısının veya amcasının karısı.

2. isim Bir erkeğin kendi karısından söz ederken kullandığı ad:

"Biz şimdi yenge ile bir Köroğlu bir Ayvaz." - Reşat Nuri Güntekin

3. ünlem, teklifsiz konuşmada Kadınlar için söylenen bir seslenme sözü.

4. isim, halk ağzında Düğünde geline kılavuzluk eden kadın.

Z

zen

isim, Farsça zen

Kadın.

zenneci

isim

Kadın eşyası satan kimse.

zilli

1. sıfat Zili olan, üstünde zili bulunan:

"Çalgıcıların oğlu, elinde kenarları zilli kocaman bir tefle ortaya fırladı." - Lâtife Tekin

2. sıfat, mecaz Edepsiz, eli maşalı, şirret (kadın).